



Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

ATHANASIA RANTOSE

přednesené dne 9. září 2021¹ⁱ

Věc C-581/20

**Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowany przez Generalnego Dyrektora
Dróg Krajowych i Autostrad**

proti

**TOTO SpA – Costruzioni Generali,
Vianini Lavori SpA**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační
soud, Bulharsko)]

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Justiční spolupráce v občanských věcech –
Příslušnost a uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení (EU)
č. 1215/2012 – Pojem ‚občanské a obchodní věci‘ – Předběžná nebo zajišťovací opatření –
Smlouva o výstavbě veřejné silnice“

1. V roce 2015 podniky, kterým byla v Polsku zadána veřejná zakázka na výstavbu dálničního úseku, předložily polskému veřejnému zadavateli za účelem zajištění závazků převzatých ve smlouvě o veřejné zakázce záruky sjednané s bulharskou pojišťovnou.
2. O několik let později podaly tyto podniky bezúspěšný návrh na nařízení opatření, kterým měl polský soud předběžně a za účelem zajištění zabránit veřejnému zadavateli ve využití těchto záruk. Podobný návrh podaly u bulharských soudů, které jej v prvním stupni zamítly a v odvolacím řízení mu vyhověly.
3. Polský veřejný zadavatel podal k Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko) kasační opravný prostředek. V řízení o něm je třeba mimo jiné určit, zda s ohledem na článek 35 nařízení (EU) č. 1215/2012² mají bulharské soudy mezinárodní příslušnost k přijetí navrhovaných předběžných a zajišťovacích opatření³.

¹ Původní jazyk: francouzština.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

³ Používám výraz „předběžná a zajišťovací opatření“, který vyplývá z výrazu použitého v nařízení č. 1215/2012. Ve skutečnosti bude nutné v každém jednotlivém případě upřesnit, které z kategorií odpovídá dané navrhované opatření.

4. Pokud je mi známo, Soudní dvůr o uvedeném článku rozhodoval zatím jen jednou⁴. V rozsudcích vydaných k dřívějším instrumentům⁵ byly sice pochybnosti předkládajícího soudu diskutovány, ale ne vyřešeny.

5. Na pokyn Soudního dvora se toto stanovisko bude týkat jen druhé předběžné otázky. Pro účely odpovědi bude nutné podrobně prozkoumat podstatu vztahu mezi dvěma soudy různých členských států – a sice soudem, který rozhoduje ve věci samé, a soudem, který rozhoduje výlučně o předběžných a zajišťovacích opatřeních – v přeshraničních případech, ve kterých má článek 35 zabránit tomu, aby „účastníkům řízení vznikla újma vyplývající z délky lhůt inherentních jakémukoli mezinárodnímu řízení“⁶.

I. Právní rámec

A. Nařízení č. 1215/2012

6. V bodě 33 odůvodnění se uvádí:

„Pokud předběžná nebo zajišťovací opatření nařídil soud příslušný k rozhodování ve věci samé, měl by být podle tohoto nařízení zajištěn jejich volný pohyb. Předběžná nebo zajišťovací opatření, jež byla nařízena, aniž by byl žalovaný předvolán k soudu, by však podle tohoto nařízení neměla být uznána a vykonána, ledaže bylo uvedené rozhodnutí o opatření před jeho výkonem doručeno žalovanému. Nemělo by to bránit tomu, aby byla tato opatření [uznána a] vykonána podle vnitrostátního práva. Byla-li však tato předběžná nebo zajišťovací opatření nařízena soudem členského státu, který není příslušný rozhodovat ve věci samé, účinky těchto opatření by měly být podle tohoto nařízení omezeny pouze na území tohoto členského státu.“

7. Článek 2 stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se:

- a) ‚rozhodnutím‘ rozumí každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz či nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o nákladech řízení vydané soudním úředníkem.

Pro účely kapitoly III se ‚rozhodnutím‘ rozumí předběžná nebo zajišťovací opatření nařízená soudem, který je podle tohoto nařízení příslušný rozhodovat ve věci samé. Tento pojem nezahrnuje předběžná nebo zajišťovací opatření, jež byla nařízena uvedeným soudem, aniž by byl žalovaný předvolán k soudu, ledaže bylo rozhodnutí obsahující uvedené opatření před jeho výkonem doručeno žalovanému;

[...]“

⁴ Rozsudek ze dne 3. září 2020, *Supreme Site Services a další* (C-186/19, EU:C:2020:638).

⁵ Článek 24 bruselské úmluvy z roku 1968 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32; konsolidované znění Úř. věst. 1998, C 27, s. 1, dále jen „Bruselská úmluva“) a článek 31 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42, dále jen „nařízení č. 44/2001“). Znění těchto ustanovení a stávajícího článku 35 není totožné, normotvůrce navíc zavedl režim předběžné ochrany i na jiných místech nařízení č. 1215/2012. Změny ovšem nemají vliv na použitelnost dřívější judikatury Soudního dvora v této věci coby vodítka.

⁶ Rozsudek ze dne 28. dubna 2005, *St. Paul Dairy* (C-104/03, EU:C:2005:255, dále jen „rozsudek St. Paul Dairy“, bod 12).

8. Článek 29, který je zařazen do oddílu nadepsaného „Překážka litispendence a související řízení“, stanoví:

„1. Aniž je dotčeno ustanovení čl. 31 odst. 2, je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení do doby, dokud se neurčí jako příslušný ten soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první.

2. V případech uvedených v odstavci 1 a na žádost soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, jakýkoli jiný soud, u něhož bylo zahájeno řízení v téže věci, neprodleně informuje prvně uvedený soud o dni, kdy u něj bylo zahájeno řízení podle článku 32.

3. Jakmile je určen jako příslušný ten soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepřísušný ve prospěch prvního soudu.“

9. Článek 35 („Předběžná nebo zajišťovací opatření“) zní:

„Předběžná nebo zajišťovací opatření, která jsou upravena právem jednoho členského státu, je možné u soudů tohoto členského státu navrhnout i tehdy, kdy je pro rozhodnutí ve věci samé příslušný soud jiného členského státu.“

10. Článek 36, který je zařazen do oddílu nadepsaného „Uznávání“, stanoví:

„1. Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž je vyžadováno zvláštní řízení.

[...]“

11. Článek 42 odst. 2 zní:

„Pro výkon rozhodnutí v některém členském státě, které bylo vydáno v jiném členském státě a které nařizuje předběžné nebo zajišťovací opatření, předloží navrhovatel orgánu příslušnému pro výkon:

a) vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro ověření jeho pravosti;

b) osvědčení vydané podle článku 53 obsahující popis opatření a osvědčující, že:

i) soud měl příslušnost rozhodnout ve věci samé,

ii) rozhodnutí je vykonatelné v členském státě původu, případně s uvedením toho, za jakých podmínek, a

c) doklad o doručení rozhodnutí, pokud je opatření nařizováno bez předvolání žalovaného k soudu.“

12. Článek 45 odst. 1 písm. c) stanoví:

„1. Na návrh kterékoli dotčené strany se uznání rozhodnutí odepře:

c) je-li rozhodnutí neslučitelné s rozhodnutím vydaným v dožádaném členském státě mezi týmiž stranami“.

B. Vnitrostátní právo Graždanski Procesualen Kodeks⁷

13. V projednávané věci jsou relevantní článek 18 (soudní imunita), články 389 až 396 (nařízení předběžných opatření), články 397 až 403 (zajišťovací opatření) a články 274 až 280 (opravné prostředky proti usnesením).

14. Vzhledem k tomu, že se moje stanovisko soustředí výhradně na výklad článku 35 nařízení č. 1215/2012, není nezbytné tyto články citovat.

II. Skutkový stav, spory a předběžné otázky

15. Smlouvou ze dne 30. července 2015 zadala Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowany przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (dále jen „polská Státní pokladna“) společností TOTO SpA – Costruzioni Generali a Vianini Lavori SpA, jednajícím jako konsorcium registrované v Itálii, výstavbu rychlostní silnice S-5 Poznaň – Vratislav, úsek Poznaň A2, Gluchowo – Wronczyn.

16. Podle ujednání 20.6 smlouvy se strany dohodly, že soudy příslušnými pro rozhodování ve sporech mezi nimi budou soudy v místě sídla veřejného zadavatele (tedy polské soudy)⁸.

17. V téže smlouvě byla vystavena záruka č. 02900100000348 k zajištění splnění smluvních závazků⁹ a záruka č. 02900100000818 k zajištění úhrady případné „smluvní pokuty“ po dokončení stavebních prací¹⁰. Obě záruky poskytla bulharská pojišťovna Evroins AD a obě se řídí polským hmotným právem.

18. Společnosti, kterým byla zakázka zadána, podaly k Sądu Okręgowemu w Warszawie (krajský soud ve Varšavě, Polsko) proti polské Státní pokladně negativní určovací žaloby. Jimi se domáhají určení, že žalovaná Státní pokladna není oprávněna požadovat zaplacení sjednané smluvní pokuty, jelikož nebyly splněny příslušné podmínky nebo žalovaná nemá nárok na zaplacení smluvní pokuty z důvodu jí tvrzeného prodlení s plněním smlouvy¹¹.

⁷ Občanský soudní řád, Bulharsko; dále jen „GPK“.

⁸ Podle bodu 2 vyjádření polské vlády znělo ujednání takto: „[v]e všech sporech, které mohou vzniknout při plnění [sporné smlouvy], bude rozhodovat obecný soud příslušný podle místa sídla veřejného zadavatele [...]“.

⁹ Podle shrnutí předkládacího usnesení byla tato záruka poskytnuta k plnění smluvních závazků v celkové výši 52 294 272,43 [zlotých (PLN)], přičemž příloha 4 ze dne 25. ledna 2019 stanovila její účinky do 31. července 2019 v uvedené výši jako záruku pro případ nesplnění nebo vadného plnění smlouvy až do maximální výše a do 30. června 2024 jako záruku za řádné provedení stavebních prací do výše 15 877,73 PLN.

¹⁰ Podle předkládacího usnesení byla tato záruka poskytnuta k zajištění úhrady smluvní pokuty ve výši 9 314 671,95 PLN do 31. července 2019, čímž mělo být zajištěno dokončení stavebních prací v souladu se smlouvou.

¹¹ Předkládací usnesení, bod 2.

19. Navrhly také, aby soud „nařídil předběžné opatření a uložil žalované, aby zejména nečerpala záruky č. 02900100000348 a č. 02900100000818 zřízené pojišťovnou Euroins AD“¹².

20. Usnesením ze dne 7. června 2019 Sąd Okręgowy w Warszawie (krajský soud ve Varšavě) návrh na nařízení předběžných a zajišťovacích opatření zamítl¹³.

21. Dne 31. července 2019 společností, kterým byla zakázka zadána, znovu navrhly nařízení těchto opatření, tentokrát u Sofijski gradski sad (městský soud v Sofii, Bulharsko), aby podpořily žaloby podané k Sădu Okręgowemu w Warszawie (krajský soud ve Varšavě).

22. Tento návrh byl v prvním stupni zamítnut, ale Sofijski apelativen sad (odvolací soud v Sofii, Bulharsko) mu v odvolacím řízení vyhověl. Posledně uvedený soud – po složení jistoty – nařídil obstarání pohledávky polské Státní pokladny ze záruk č. 02900100000348 a č. 02900100000818, které zřídila pojišťovna Evroins AD.

23. Polská Státní pokladna podala kasační opravný prostředek k Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko). V rámci tohoto opravného prostředku předložila také evropský platební rozkaz vydaný na základě nařízení (ES) č. 1896/2006¹⁴, formulář E¹⁵.

24. Společností, kterým byla zakázka zadána a které proti platebnímu rozkazu podaly odpor prostřednictvím formuláře F podle nařízení č. 1896/2006, předložily tento formulář v kasační odpovědi.

25. V tomto kontextu předkládá Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud) Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být článek 1 [nařízení č. 1215/2012] vykládán v tom smyslu, že takové řízení, jako je řízení popsané v tomto předkládacím usnesení, musí být zcela nebo zčásti považováno za věc občanskou nebo obchodní ve smyslu čl. 1 odst. 1 tohoto nařízení?
- 2) Je třeba po uplatnění práva podat návrh na předběžná nebo zajišťovací opatření, o němž již soud příslušný rozhodovat ve věci samé rozhodl, považovat soud, jemuž byl předložen návrh na předběžná opatření na témž základě a u něhož bylo zahájeno řízení na základě článku 35 [nařízení č. 1215/2012], od okamžiku předložení důkazů o tom, že soud rozhodující ve věci samé vydal v tomto ohledu rozhodnutí, za nepříslušný?
- 3) Jestliže z odpovědí na první dvě předběžné otázky vyplývá, že soud, kterému byl předložen návrh na základě článku 35 [nařízení č. 1215/2012], je příslušný, musí být podmínky pro nařízení zajišťovacích opatření podle článku 35 [nařízení č. 1215/2012] vykládány autonomně? Musí být upuštěno od použití ustanovení, které v takovém případě, jako je projednávaný případ, nepřipouští nařízení zajišťovacího opatření vůči veřejnému orgánu?“

¹² Předkládací usnesení, bod 4.

¹³ Podle bodu 4 předkládacího rozhodnutí polský soud měl za to, že návrhy na předběžná opatření jsou vzhledem k nedostatku právního zájmu na zahájení řízení neopodstatněné, jelikož neexistuje přijatelný důvod k tomu, aby žalovaný nepodepsal žádnou další přílohu, a podniky navíc nedoložily, že je pravděpodobné, že by odmítnutím návrhu na nařízení předběžného opatření byl znemožněn nebo podstatně ztížen výkon případného budoucího rozhodnutí zohledňujícího potenciální nároky navrhovatelek. Stejně tak podniky neprokázaly, že je pravděpodobné, že by odmítnutím návrhu na nařízení předběžného opatření vznikla nenapravitelná újma, ani do jaké míry by případné smluvní pokuty mohly ohrozit jejich finanční stabilitu.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. 2006, L 399, s. 1).

¹⁵ Platební rozkaz v její prospěch byl vydán proti pojišťovně Evroins AD, a to na částku 4 086 197,80 PLN z titulu jistiny, na úroky ve výši 3 322 112,05 PLN a na částku 76 405,75 PLN.

III. Řízení před Soudním dvorem

26. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla zapsána do rejstříku kanceláře Soudního dvora dne 5. listopadu 2020. Žádost o projednání věci v souladu s článkem 105 jednacího řádu Soudního dvora byla zamítnuta.

27. Písemná vyjádření předložily společnosti TOTO – Costruzioni Generali a Vianini Lavori, Polská republika a Evropská komise. Tytéž subjekty se, stejně jako polská Státní pokladna, zúčastnily jednání konaného dne 15. července 2021.

IV. Analýza

28. Jak jsem již předeslal, mé stanovisko se omezí na druhou předběžnou otázku. Podstatou této otázky je vztah mezi soudy různých členských států, u nichž byly postupně podány návrhy na nařízení předběžných a zajišťovacích opatření podle nařízení č. 1215/2012.

29. Pro účely odpovědi na tuto otázku je třeba vyložit článek 35 nařízení č. 1215/2012, což umožní určit, zda soud (v projednávané věci bulharský), který není příslušný rozhodovat ve věci samé, může nařídit předběžná nebo zajišťovací opatření, když soud rozhodující ve věci samé (v projednávané věci polský) již o totožném návrhu rozhodl.

30. Než navrhnu odpověď na tuto otázku, popíšu několik obecných aspektů nařízení č. 1215/2012, které mohou přispět k diskusi.

A. Úvodní poznámky: předběžná nebo zajišťovací opatření v nařízení č. 1215/2012

1. Režim mezinárodní soudní příslušnosti a pohyb rozhodnutí o předběžných nebo zajišťovacích opatřeních

31. Podle nařízení č. 1215/2012 se lze předběžných a zajišťovacích opatření ve sporech spadajících do jeho oblasti působnosti domáhat dvěma způsoby:

- zaprvé nařízení přiznává mezinárodní soudní příslušnost soudům, které jsou podle oddílů 1 až 6 kapitoly II příslušné i pro rozhodnutí ve věci samé¹⁶. Příslušnost těchto soudů je nezávislá na existenci určité vazby mezi předmětem opatření a sudištěm¹⁷. Kromě toho se – s výjimkou, kterou popíšu níže – na opatření nařízené soudem příslušným pro spor v hlavním řízení vztahuje režim uznávání a výkonu podle nařízení č. 1215/2012;
- zadruhé podle článku 35 téhož nařízení rozhodují o předběžných a zajišťovacích opatřeních týkajících se určitého sporu soudy, které v tomto sporu nejsou příslušné rozhodovat ve věci samé.

¹⁶ Jeho příslušnost k nařízení předběžných nebo zajišťovacích opatření není výslovně stanovena, ale přirozeně vyplývá z jeho obecné působnosti s věcí. Implicitně se o ní hovoří v bodě 33 odůvodnění nařízení č. 1215/2012. Viz rovněž rozsudek ze dne 17. listopadu 1998, Van Uden (C-391/95, EU:C:1998:543, dále jen „rozsudek Van Uden“, bod 19).

¹⁷ Rozsudek ze dne 27. dubna 1999, Mietz (C-99/96, EU:C:1999:202, bod 41).

32. Pro tento druhý případ stanovil Soudní dvůr k tomu, aby soud, který není příslušný pro rozhodnutí ve věci samé, mohl přesto být příslušný pro rozhodnutí o předběžném opatření, určité požadavky¹⁸:

- předběžnými nebo zajišťovacími opatřeními je třeba rozumět opatření, která jsou „určena k zachování faktického nebo právního stavu za účelem ochrany nároků, jejichž uznání je ostatně požadováno po soudu rozhodujícím ve věci samé“¹⁹;
- nelze nařídit opatření, která svými účinky *de facto* nahrazují řízení ve věci samé, to znamená, která ve stadiu předběžného projednání žaloby slouží k obcházení pravidel pro určení příslušnosti²⁰, a
- musí existovat skutečná vazba mezi soudem, který není příslušný pro rozhodnutí ve věci samé, a navrhovaným opatřením. Nařízení takového opatření „vyžaduje [...] zvláštní opatrnost a důkladnou znalost konkrétních okolností, za kterých má opatření vyvolávat navrhované účinky“²¹.

33. Tyto podmínky vyplývají ze skutečnosti, že článek 35 nařízení č. 1215/2012 přiznává navrhovateli předběžných nebo zajišťovacích opatření výhodu, která může zhoršit postavení protistrany, protože stanoví odchylku od režimu příslušnosti stanoveného samotným nařízením. Jejich výklad musí proto být restriktivní²².

34. Kromě toho by článek 35 mohl zavedením dalšího sudiště rovněž podporovat strategie *forum shopping*²³ a zneužívání²⁴.

35. Pravomoc soudu, který nařizuje předběžná a zajišťovací opatření podle článku 35, je nařízením č. 1215/2012 navíc značně omezena, protože účinky těchto opatření jsou omezeny na území jeho vlastního členského státu²⁵.

¹⁸ Tyto podmínky byly dotvářeny výkladem odpovídajících ustanovení Bruselské úmluvy a nařízení č. 44/2001.

¹⁹ Rozsudky ze dne 26. března 1992, Reichert a Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149, bod 34); Van Uden, bod 37, a ze dne 3. září 2020, Supreme Site Services a další (C-186/19, EU:C:2020:638, bod 50).

²⁰ Rozsudky Van Uden, bod 43 a násl.; ze dne 27. dubna 1999 (Mietz, C-99/96, EU:C:1999:202, bod 42), a St. Paul Dairy, bod 18.

²¹ Rozsudek Van Uden, bod 38.

²² Rozsudek St. Paul Dairy, bod 11. Článek 35 bezpochyby představuje anomálii v systému, o čemž svědčí i jeho umístění do samostatného oddílu, mimo pravidla pro určování příslušnosti v pravém slova smyslu, ovšem stále v rámci kapitoly II nařízení č. 1215/2012.

²³ Tuto obavu vyjádřily strany zúčastněné na jednání, které nenašly shodu na otázce skutečného dopadu rizika. Komise konkrétně uvedla, že podle ní obsahuje samotný článek 35 prvky sebeomezení. O tom není pochyb, neboť normotvůrce i Soudní dvůr v rámci výkladu omezovaly rozsah působnosti tohoto ustanovení. Nemohu se však ztotožnit s žádným z argumentů Komise, zejména s názorem, že opatření, která lze nařídit na základě článku 35, musí být naléhavá. Předně jsou předběžná a zajišťovací opatření ve většině případů navrhována právě jako předběžná nebo zajišťovací, což údajnému omezení *de facto* ubírá na účinnosti. Dále stále ještě není zřejmé, zda naléhavost vůbec je podmínkou samotného použití článku 35; pokud ano, měla by být chápána autonomně.

²⁴ Na jednání bylo konkrétně poukázáno na nebezpečí „přezajištění“ vyplývajícího z nařízení několika zajišťovacích opatření k témuž účelu u dvou různých soudů, které v tomto kontextu nejsou povinny spolu komunikovat (k marnému pokusu zahrnout takovou povinnost do nařízení č. 1215/2012 viz níže poznámku 38 tohoto stanoviska). Nařízení nemá pro takovou situaci jiné řešení, než které plyne z použití pravidel litispence či pravidel týkajících se uznávání.

²⁵ Bod 33 odůvodnění a čl. 2 písm. a) druhý pododstavec nařízení č. 1215/2012. Toto omezení bylo již naznačeno v předchozím režimu, který vyžadoval skutečnou vazbu mezi předmětem navrhovaných opatření a místní příslušností státu soudu, který rozhoduje ve věci.

36. Nelze přitom zapomínat, že přípustnost předběžných a zajišťovacích opatření, o nichž by měl rozhodovat jiný soud než ten, který rozhoduje nebo bude rozhodovat²⁶ ve věci samé, je reakcí na snadno pochopitelné praktické potřeby, jež jsou specifické pro předběžná a zajišťovací opatření²⁷.

37. Toto ustanovení umožňuje dotyčné straně domoci se předběžného nebo zajišťovacího opatření v členském státě, ve kterém se nachází majetek nebo osoba, vůči nimž má být toto opatření vykonáno. Tím se eliminují nevýhody spojené s povinností vést nejprve soudní řízení v zahraničí a poté nechávat uznat rozhodnutí vydané zahraničním soudem²⁸.

38. Taková možnost je potřebná tím spíše, že pro předběžná nebo zajišťovací opatření, která byla soudem rozhodujícím ve věci samé nařízena *inaudita parte* (čímž je zachován jejich účinek překvapení), v zásadě neplatí²⁹ volný pohyb³⁰ mezi členskými státy na základě nařízení č. 1215/2012³¹.

39. Vyloučení volného pohybu opatření tohoto typu vyplývá z definice „rozhodnutí“ uvedené v čl. 2 písm. a) druhém pododstavci nařízení č. 1215/2012. V praxi se projevuje požadavkem čl. 42 odst. 2 téhož nařízení, podle kterého výkon předběžného nebo zajišťovacího opatření, jež v některém členském státě nařídil soud rozhodující v hlavním řízení, v jiném členském státě podléhá předložení osvědčení vydaného podle článku 53. Toto osvědčení obsahuje konkrétní údaje, kterými se dokládá postavení soudu a skutečnost, že žalovaný byl předvolán k soudu, a pokud nebyl, že mu opatření bylo doručeno.

2. Vztah mezi sudišti

40. Mezi sudišti, která má návrhovatelské předběžného nebo zajišťovacího opatření k dispozici a mezi kterými si může vybírat, neexistuje formální hierarchie. Je proto možné, že bude probíhat více řízení o předběžných nebo zajišťovacích opatřeních, přičemž pro takové situace normotvůrce výslovně nestanovil určité řešení.

a) Pluralita řízení o předběžných nebo zajišťovacích opatřeních

41. Pro předběžná a zajišťovací opatření stanoví nařízení č. 1215/2012 zvláštní pravidlo (článek 35). Bylo by možné říci, že jím doplňuje *přirozenou* pravomoc soudu příslušného pro rozhodnutí ve věci samé k jejich přijetí. Zároveň otevírá prostor pro totožná řízení před různými soudy a riziko vzájemně neslučitelných rozhodnutí.

²⁶ Může se jednat o soud, který právě rozhoduje ve věci samé, nebo o soud, který bude ve věci samé rozhodovat v budoucnosti, je-li opatření nařízeno před zahájením hlavního řízení.

²⁷ Rozsudky ze dne 21. května 1980, Denilauler (125/79, EU:C:1980:130, body 15 a 16), a ze dne 26. března 1992, Reichert a Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149, bod 33). V souvislosti s újmou vyplývající z délky lhůt inherentních jakémukoli mezinárodnímu řízení viz rovněž rozsudek St. Paul Dairy, bod 12.

²⁸ Tyto nevýhody jsou přítomny i ve zjednodušeném režimu automatického uznávání a výkonu bez prohlášení vykonatelnosti podle nařízení č. 1215/2012, protože dotyčná osoba musí ve státě původu získat požadované dokumenty a není *a priori* vyloučeno, že strana, vůči níž je uznání nebo výkon navrhován, navrhne příslušným procesním postupem jeho odmítnutí, ani že opatření nařízené v jednom členském státě lze v jiném členském státě vykonat teprve po jeho upravení.

²⁹ Jejich volný pohyb je možný jen tehdy, když byl žalovaný předvolán k soudu, a pokud nebyl, když mu bylo rozhodnutí obsahující uvedené opatření doručeno před jeho výkonem.

³⁰ Podle bodu 33 odůvodnění platí omezení pro výkon i pro uznání.

³¹ Podle bodu 33 odůvodnění by tomu naopak mohlo tak být tehdy, pokud to umožňuje vnitrostátní právo.

42. Zásada priority, která v oddíle nařízení č. 1215/2012 nadepsaném „Překážka litispendence a související řízení“ upravuje pluralitu řízení v téže věci mezi týmiž stranami ve smyslu článku 29 téhož nařízení, se může podle mého názoru vztahovat i na tu fázi těchto řízení, ve které se rozhoduje o zajišťovacích opatřeních³².

43. Podle této zásady soud, u něhož bylo řízení zahájeno *později*, „přeruší [...] bez návrhu řízení do doby, dokud se neurčí jako příslušný ten soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první“. Poté, co se soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, určí jako příslušný, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno *později*, za nepřísušný ve prospěch prvního soudu³³.

44. Jak jsem vysvětlil, koexistence návrhů na předběžná nebo zajišťovací opatření podaných k soudu příslušnému pro rozhodnutí ve věci samé a k soudu, který pro rozhodnutí ve věci samé příslušný není (ale u něhož bylo zahájeno řízení podle článku 35 nařízení č. 1215/2012), umožňuje dotčenému účastníkovi řízení zabránit prodlením, ke kterým při přebírání opatření nařízeného v jednom členském státě do jiného členského státu obvykle dochází.

45. Z tohoto hlediska by bylo možné považovat za paradoxní, kdyby osoba, která navrhuje předběžné nebo zajišťovací opatření u druhého soudu právě proto, aby zabránila průtahům u prvního soudu, musela podle pravidla překážky litispendence podat takový návrh výlučně ve státě, ve kterém je vedeno hlavní řízení, a to jen proto, že návrh na toto opatření tam byl podán dříve³⁴.

46. Alternativně si lze v případě předběžných nebo zajišťovacích opatření představit nepoužití obecného pravidla překážky litispendence (článek 29 nařízení č. 1215/2012) a zabývat se otázkou dvou neslučitelných rozhodnutí, kdyby byla vydána, *později* ve fázi jejich uznání a výkonu³⁵.

47. Domnívám se ovšem, že takové řešení by nemuselo být v souladu s tímto nařízením.

48. I když Soudní dvůr o této otázce zatím nerozhodoval, v souvislosti s článkem 24 Bruselské úmluvy se vyslovil proti „vzniku příslušnosti více soudů pro týž právní vztah, což je v rozporu s cíli úmluvy“³⁶.

³² Jsem si vědom pochybností, které panují stran *mechanického* uplatnění článku 29 na předběžná a zajišťovací opatření a které vyplývají z různých důvodů – v závislosti na vlastnostech, jimiž se vyznačuje dualita řízení.

³³ Pravidlo časové přednosti se výjimečně obrací, mají-li soudy některého státu výlučnou příslušnost na základě doložky o volbě soudu – srov. čl. 31 odst. 2 a 3. V projednávané věci byl první návrh na zajišťovací opatření podán k polskému soudu, který si smluvní strany zvolily k řešení svých sporů.

³⁴ Tento argument není přesvědčivý pro každého. Ve zprávě Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States (Study JLS/C4/2005/3), vypracované na žádost Komise, bylo navrženo, aby priorita soudu příslušného rozhodovat ve věci samé byla stanovena v každém případě, a to s ohledem na lepší znalost věci (viz bod 777). V tomto duchu je koncipován článek 15 nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (Úř. věst. 2019, L 178, s. 1), který nemá obdoby v žádném jiném předpise ani úmluvě.

³⁵ To navrhuje část právní nauky – srov. Eichel, F., „Art. 35 Brüssel Ia-VO“, in Wiczorek/Schütze, *Zivilprozessordnung und Nebengesetze*, sv. 13/2, 4. vyd., 2019, marg. 83, a tam citované další odkazy.

³⁶ Rozsudek St. Paul Dairy, bod 20.

49. Za současných okolností postačí konstatovat, že výjimky z pravidla litispendence jsou stanoveny v samotném nařízení a žádná z nich neodpovídá právě popsané³⁷. Návrhy na změnu tohoto stavu vznesené v souvislosti s článkem 35 nařízení č. 1215/2012 neprošly, což jen podporuje argument proti tomu, aby v nyní platném systému docházelo u návrhů na předběžná a zajišťovací opatření ke zvláštnímu zacházení s litispendencí³⁸.

50. Mám proto celkově za to, že na návrhy na předběžná nebo zajišťovací opatření se pravidlo překážky litispendence uvedené v článku 29 nařízení č. 1215/2012 vztahuje. Z toho vyplývají dva důsledky, a sice že a) priorita svědčí soudu, u něhož byl návrh na zajišťovací opatření podán dříve, jakmile se prohlásí za příslušný, a že b) od téhož okamžiku se soud, u něhož by návrh na zajišťovací opatření byl podán později, musí prohlásit za nepřislušný ve prospěch prvního soudu.

b) Neslučitelnost předběžných nebo zajišťovacích opatření různých soudů

51. Případem, kdy předběžná nebo zajišťovací opatření nařídily dva soudy (jeden příslušný podle článku 24 Bruselské úmluvy a druhý na základě volby stran pro řešení sporů ve věci samé), se Soudní dvůr zabýval v rozsudku *Italian Leather*³⁹, a to v souvislosti s čl. 27 odst. 3 uvedené úmluvy.

52. V uvedeném rozsudku Soudní dvůr:

- upřesnil, že neslučitelnost, která brání uznání zahraničního rozhodnutí, se týká právních účinků rozhodnutí, a nikoli existence různých právních rámců v členských státech nebo odlišného posouzení téže podmínky příslušnými orgány⁴⁰;
- potvrdil, že k neslučitelnosti dochází tehdy, když důsledky dotčených rozhodnutí – kdyby byla vydána současně v jednom členském státě – narušují společenský pořádek tohoto státu⁴¹, a
- uvedl, že za těchto podmínek a s ohledem na kogentní povahu důvodu pro odepření uznání stanoveného v čl. 27 odst. 3 Bruselské úmluvy musí dožádaný orgán odepřít uznání zahraničního rozhodnutí⁴².

53. V důsledku totožnosti čl. 27 odst. 3 Bruselské úmluvy se stávajícím čl. 45 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1215/2012⁴³ lze dospět k závěru, že stejné řešení musí platit i na základě posledně uvedeného ustanovení.

³⁷ K tomu připomínám, že argument o nepřiměřené délce řízení coby základu pro nepoužití (tehdejšího) článku 21 Bruselské úmluvy byl Soudním dvorem odmítnut v rozsudku ze dne 9. prosince 2003, *Gasser* (C-116/02, EU:C:2003:657).

³⁸ Viz Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States (Study JLS/C4/2005/3), citovanou v poznámce 34. Neprošel ani návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech [COM(2010) 748 final], ve kterém Komise prosazovala komunikaci mezi soudy s cílem koordinovat řízení.

³⁹ Rozsudek ze dne 6. června 2002 (C-80/00, EU:C:2002:342; dále jen „rozsudek *Italian Leather*“).

⁴⁰ Tamtéž, bod 44.

⁴¹ Tamtéž, bod 48.

⁴² Tamtéž, bod 2 výroku.

⁴³ „[...] se uznání rozhodnutí odepře [...] je-li rozhodnutí neslučitelné s rozhodnutím vydaným v dožádaném členském státě mezi týmiž stranami“.

B. Odpověď na druhou předběžnou otázku

54. Pochybnosti předkládajícího soudu, které určují jeho druhou předběžnou otázku, jakož i argumenty zúčastněných stran k nim se zakládají na několika důvodech, které analyzuji v tomto pořadí:

- nejprve rozeberu dopad smluvní doložky o volbě soudu ve prospěch polských soudů;
- poté se budu zabývat *skutečnou vazbou* navrhovaných opatření k bulharskému území;
- nakonec se vyjádřím k významu polského soudního rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh na předběžná a zajišťovací opatření, pro bulharský soud.

1. Je doložka o volbě soudu překážkou pro nařízení opatření bulharskými soudy?

55. Příslušnost soudu, před nímž probíhá hlavní řízení, k nařízení předběžných nebo zajišťovacích opatření nezávisí na zvláštním vztahu mezi předmětem opatření a místem soudu; postačí, aby nastaly okolnosti, které podle nařízení č. 1215/2012 odůvodňují určení příslušnosti ve věci samé.

56. Jednou z takových okolností je dohoda stran o volbě příslušného soudu prostřednictvím doložky zakládající výlučnou příslušnost na základě článku 25 nařízení č. 1215/2012.

57. Vzhledem k tomu, že jejím základem je autonomie vůle, je ovšem legitimní pochybovat o tom, že by se každá dohoda o příslušnosti měla automaticky vztahovat i na předběžná nebo zajišťovací opatření. Jinými slovy si lze klást otázku, zda volba soudu systematicky vylučuje možnost nabízenou článkem 35 nařízení č. 1215/2012.

58. Soudní dvůr o tomto problému ještě nerozhodoval. Rozsudek *Italian Leather* každopádně upřesňuje, že příslušnost podle článku 35 může existovat souběžně s příslušností jiného soudu, který si strany zvolí k vydání konečného rozhodnutí ve sporu.

59. Domnívám se, že strany mohou (přínejmenším nenacházím důvody, proč by nemohly) dohodou prorogovat nebo derogovat mezinárodní soudní příslušnost pro předběžnou ochranu, pokud jejich situace spadá do působnosti nařízení č. 1215/2012. Otázka, na jaké spory se vztahuje dohoda o volbě soudu a na jaké nikoli, je otázkou výkladu dohody, kterou uzavřely.

60. Je proto žádoucí, aby strany výslovně vyjádřily úmysl vztáhnout doložku i na předběžnou ochranu. Není-li vůle jasná, bylo by možné se domnívat⁴⁴, že obecně formulovaná doložka o volbě soudu rozšiřuje příslušnost zvoleného soudu i na nařízení předběžných nebo zajišťovacích opatření.

61. Tento závěr by naproti tomu neplatil pro vyloučení přístupu ke kterémukoli soudu jiného členského státu, než který byl zvolen dohodou⁴⁵, protože vyloučení použitelnosti článku 35 nařízení č. 1215/2012 presumovat nelze.

⁴⁴ Tato domněnka by samozřejmě byla vyvratitelná.

⁴⁵ Vzhledem k jeho důsledkům, a sice že každé opatření, které by nebylo možné vykonat v členském státě zvoleného soudu, by podléhalo uznání a výkonu. K tomu viz výše poznámku 28 tohoto stanoviska.

62. V projednávané věci vložily strany do smlouvy ujednání, které jako soud příslušný pro rozhodování jejich sporů označuje obecně polské soudy, protože v Polsku má sídlo veřejný zadavatel⁴⁶.

63. Předkládající soud nezpochybňuje výlučnou příslušnost polských soudů ve věci samé, ale pokládá za sporné, zda je výlučná i pro předběžnou ochranu.

64. Polská vláda a společnosti, kterým byla zakázka zadána, se podle jejich vyjádření neshodují v otázce dosahu smluvní volby soudu⁴⁷. Já osobně souhlasím s Komisí, podle které otázka, zda tato volba zahrnuje zajišťovací opatření, potažmo vylučuje příslušnost soudů kteréhokoli jiného státu, je věcí výkladu, který bude muset provést předkládající soud⁴⁸.

65. V této souvislosti bude nutné zohlednit – aby stranám byla zachována předvídatelnost – že „[d]oložka o příslušnosti se může týkat pouze již vzniklého nebo budoucího sporu z určitého právního vztahu, což omezuje rozsah dohody o příslušnosti pouze na spory z právního vztahu, v rámci kterého byla tato doložka uzavřena“⁴⁹.

66. Doložka o příslušnosti se tedy neuplatní, když „poškozený podnik nemohl takový spor rozumně předvídat v okamžiku, kdy s uvedenou doložkou souhlasil“⁵⁰.

67. S výhradou, že rozhodnutí přísluší, jak jsem již uvedl, předkládajícímu soudu, mám za to, že strany, které podepsaly ujednání dohodnuté v této věci, mohly *rozumně předvídat*, že jedna z nich případně navrhne předběžné nebo zajišťovací opatření, aby zabránila výkonu záruk. U veřejných zakázek nejsou spory o výkonu záruk veřejnými zadavateli neobvyklé.

2. Skutečná vazba

68. Kdyby se dospělo k závěru, že doložka o příslušnosti nemá účinky na předběžnou ochranu, takže polské soudy nemají výlučnou příslušnost, neznamenalo by to ještě, že jeho přímým důsledkem je potvrzení příslušnosti bulharských soudů coby soudů, u nichž má být podán návrh podle článku 35 nařízení č. 1215/2012.

69. V takovém případě by totiž příslušnost bulharských soudů závisela především na ustanoveních příslušných vnitrostátních právních předpisů. Kromě toho by musela existovat skutečná vazba mezi předmětem předběžného nebo zajišťovacího opatření a místní příslušností členského státu (Bulharska).

70. Existence skutečné vazby v projednávaném sporu byla zpochybněna, a to ze dvou důvodů:

- jednak proto, že majetek nacházející se na bulharském území a vůči kterému má být opatření vykonáno, je movitý,

⁴⁶ Viz bod 16 tohoto stanoviska. Považuji za samozřejmé, že polská Státní pokladna zpochybnila příslušnost bulharských soudů na základě tohoto ujednání.

⁴⁷ Body 7 a násl., zejména bod 11 vyjádření Polské republiky a body 28 a 29 vyjádření společností TOTO – Costruzioni Generali a Vianini Lavori.

⁴⁸ Bod 19 písemného vyjádření Komise. Mimo jiné viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335, bod 67).

⁴⁹ Obdobně viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335, bod 68).

⁵⁰ Tamtéž, bod 70.

- a jednak proto, že sporná záruka má být fakticky vyplacena polské Státní pokladně na polském území a v souvislosti s nesrovnalostmi při plnění smlouvy na stavební práce uzavřené a prováděné v Polsku⁵¹.

71. Požadavek skutečné vazby přímo souvisí s *ratione legis* článku 35 nařízení č. 1215/2012, a sice aby opatření bylo nařízeno i provedeno v témže členském státě. Skutečná vazba se tedy konkretizuje v aktivech, na která míří předběžné a zajišťovací opatření.

72. Místo vyplacení samotné záruky je naproti tomu irelevantní.

73. V tomto sporu bylo cílem předběžných a zajišťovacích opatření, jak bylo již uvedeno, zajistit návrhy na určení neexistence nároku polské Státní pokladny na vyplacení zajištěných částek. Bulharský odvolací soud v rámci výkonu těchto opatření nařídil obstavení pohledávky polského veřejného zadavatele vůči bulharské pojišťovně Evroins AD.

74. Skutečná vazba mezi bulharskými soudy a předběžnými a zajišťovacími opatřeními závisí v konečném důsledku na tom, zda je uvedená pohledávka považována za nacházející se v Bulharsku⁵², což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

3. Rozhodnutí vydané v Polsku jako překážka nařízení zajišťovacích opatření bulharskými soudy

75. Musí se bulharský soud prohlásit za nepřislušný k nařízení navrhovaného předběžného a zajišťovacího opatření, když byl totožný návrh⁵³ podán k (polskému) soudu, který rozhoduje ve věci samé v hlavním řízení a který návrh na jeho nařízení zamítl?

76. K odpovědi lze přistoupit ze dvou hledisek, a sice podle toho, zda je rozhodnutí polského soudu o zamítnutí návrhu na nařízení předběžných a zajišťovacích opatření konečné, či nikoli. Vzhledem k tomu, že na základě předložených informací nelze s jistotou určit povahu tohoto rozhodnutí, rozeberu obě možnosti.

a) Rozhodnutí, které je konečné, a jeho případné uznání

77. Podle nařízení č. 1215/2012 lze řízení ve věci samé nebo řízení o předběžném opatření zahájené v jednom členském státě ukončit, je-li příslušným procesním prostředkem namítnuto, že rozhodnutí přijaté v jiném státě je konečné⁵⁴.

78. Z vyjádření zúčastněných stran vyvozují, že otázka, zda polské rozhodnutí zakládá překážku věci *pravomocně rozsouzené*⁵⁵, je sporná a objasnit ji musí předkládající soud. V každém případě spíše než o překážce věci pravomocně rozsouzené (tento pojem je v souvislosti s rozhodnutími zajišťovací povahy problematický) budu raději hovořit o tom, zda je soudní rozhodnutí konečné, tedy ukončující a proti kterému již nelze podat opravný prostředek.

⁵¹ Vyjádření Polské republiky, bod 36.

⁵² Pohledávka jakožto nehmotný majetek není nikde fyzicky lokalizována a její *umístění* lze určit odkazem na připsání na účet, na kterém je vedena, nebo právní fikcí.

⁵³ Předkládající soud nevznáší žádnou námitku vycházející z údajného nedostatku totožnosti nebo ze změny okolností, takže touto problematikou se nebudu podrobněji zabývat.

⁵⁴ K uznání zahraničního rozhodnutí, které ještě není konečné, viz bod 85 tohoto stanoviska.

⁵⁵ O překážce věci *pravomocně rozsouzené* se píše v předkládacím usnesení i ve vyjádřeních zúčastněných stran.

79. Potvrdí-li se, že zajišťovací rozhodnutí je v Polsku konečné, bude moci vyvolat účinky i v Bulharsku a bránit (dokud se skutkové okolnosti nezmění)⁵⁶ nařízení jiného opatření v téže věci mezi týmiž stranami.

80. Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud) má rovněž pochybnosti o okamžiku, kdy musí z existence zahraničního rozhodnutí vyvodit normativní důsledky. Konkrétně se táže, zda se musí prohlásit za nepřislušný v okamžiku, kdy jsou předloženy důkazy o takovém rozhodnutí.

81. Odpověď je v zásadě kladná. Podle čl. 36 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 se k uznání rozhodnutí členského státu v jiném členském státě nevyžaduje žádné zvláštní řízení. Nicméně strana, která se jej dovolává, musí splnit formální požadavky stanovené článkem 37, a sice předložit ověřenou kopii daného rozhodnutí a osvědčení vystavené podle článku 53, jehož předložení nelze podle doslovného znění nařízení prominout⁵⁷. Soud nebo orgán může stranu, která se dovolává zahraničního rozhodnutí, požádat také o překlad nebo přepis tohoto rozhodnutí za podmínek stanovených v čl. 37 odst. 2.

82. Straně, pro kterou může mít uznání již vydaného rozhodnutí nepříznivé dopady, přísluší navrhnout jeho odepření z některého z důvodů uvedených v článku 45, považuje-li to za účelné. Takový návrh může být podle čl. 36 odst. 3 nařízení podán incidenčně.

83. Článku 45 odst. 1 písm. c) se nelze v tomto rámci dovolávat, neboť za okolností této věci v Bulharsku ještě neexistuje opatření, jehož účinky by byly neslučitelné s účinky polského rozhodnutí, takže argument proti uznání tohoto rozhodnutí nemůže obstát.

b) Rozhodnutí, které není konečné, a pravidlo překážky litispendence

84. Lze-li proti polskému rozhodnutí podat v Polsku odvolání, je pro účely nařízení č. 1215/2012 třeba mít za to, že řízení o zajišťovacích opatřeních v této zemi stále probíhá.

85. Za těchto okolností může dotčená osoba podat návrh na uznání opatření v Bulharsku⁵⁸. Nicméně v důsledku skutečnosti, že proti němu lze ještě podat opravný prostředek, může být takový návrh předčasný. Nařízení umožňuje požádanému soudu přerušit řízení o uznání zahraničního rozhodnutí, pokud je napadeno v členském státě původu⁵⁹.

86. Vzhledem k tomu, že v Bulharsku byl podán totožný a pozdější návrh na předběžnou ochranu, o kterém dosud nebylo rozhodnuto, jeví se mi jako vhodnější pravidlo překážky litispendence, které soudu, u něhož bylo řízení zahájeno později, ukládá povinnosti z moci úřední.

⁵⁶ Zdůrazňuji, že musí jít o tutéž věc mezi týmiž stranami, neboť kdyby tomu tak nebylo (například proto, že nastaly skutečnosti, následkem kterých se původní situace výrazně změnila), nic by nebránilo podání nového návrhu na předběžná nebo zajišťovací opatření, případně k zahraničnímu soudu, který není příslušný pro rozhodnutí ve věci samé. Z povahy věci se opatření tohoto typu nařídí nebo odmítnou v závislosti na okolnostech předložených soudem v určitém okamžiku. Pokud se tyto okolnosti změní, původní odmítnutí nebrání jejich pozdějšímu nařízení.

⁵⁷ Doklady jsou podle všeho vypočteny taxativně, na rozdíl od předchozí právní úpravy, která v článku 55 nařízení č. 44/2001 stanovila možnost buď prominout předložení osvědčení vydaného podle přílohy V tohoto nařízení, nebo jej nahradit rovnocennou písemností. Je otázkou, zda musí být uvedeny údaje vyžadované současným článkem 42, neboť ty jsou doslovně vyžadovány jen pro výkon opatření; v bodě 33 odůvodnění se ovšem hovoří o omezení pohybu i pro účely uznání, přičemž definice „rozhodnutí“ uvedená v článku 2 platí pro celou kapitolu III. Pro účely projednávané věci může tato otázka v každém případě zůstat otevřená.

⁵⁸ Nařízení č. 1215/2012 nepodmiňuje uznání nebo výkon zahraničních rozhodnutí tím, aby byla konečná.

⁵⁹ Článek 38 písm. a).

87. Doklad o polském rozhodnutí prokazuje (nebo může prokazovat, splňuje-li podmínky stanovené rozhodným právem⁶⁰) klíčové údaje uvedené v článku 29 nařízení č. 1215/2012:

- slouží k posouzení otázky, zda jsou obě řízení vedena v téže věci a mezi týmiž stranami;
- dokládá datum podání návrhu u soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, a
- osvědčuje, že se soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásil za příslušný k nařízení předběžného nebo zajišťovacího opatření nebo k zamítnutí návrhu na jejich nařízení⁶¹.

88. Pokud se po ověření těchto otázek potvrdí, že u polského soudu bylo řízení zahájeno jako první a že řízení byla zahájena v téže věci mezi týmiž stranami, bulharský soud podle čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 nesmí rozhodovat.

V. Závěry

89. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr na druhou předběžnou otázku Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko) odpověděl takto:

- „1) Článek 35 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že soud, ke kterému byl podán návrh na předběžná nebo zajišťovací opatření, o něm nesmí rozhodovat, jestliže a) soud jiného členského státu, který rozhoduje ve věci samé, vydal konečné rozhodnutí o těchto opatřeních; b) se tohoto konečného rozhodnutí dovolává dotyčná osoba, která předloží dokumenty vyžadované nařízením č. 1215/2012 pro jeho uznání v členském státě, v němž řízení dosud neskončilo, a c) k oběma soudům byly podány návrhy na zahájení řízení v téže věci mezi týmiž stranami.
- 2) Není-li rozhodnutí vydané soudem příslušným pro rozhodnutí ve věci samé dosud konečné, prohlásí se soud, u kterého bylo později zahájeno řízení podle článku 35 nařízení č. 1215/2012 a který o návrhu na předběžná nebo zajišťovací opatření podaném na témže základě, v téže věci a mezi týmiž stranami dosud nerozhodl, na základě čl. 29 odst. 3 nařízení č. 1215/2012 za nepřislušný ve prospěch prvního soudu.“

ⁱ – Body 18 a 30 a poznámky pod čarou č. 9, 10, 13 a 57 tohoto znění byly po jeho prvním on-line zpřístupnění předmětem jazykové úpravy.

⁶⁰ Vnitrostátním právem dožádaného státu nebo právem určeným podle mezinárodní dohody; nařízení č. 1215/2012 tento aspekt neupravuje.

⁶¹ Pro tyto účely není nutné formální prohlášení – viz rozsudek ze dne 27. února 2014, Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances (C-1/13, EU:C:2014:109).